

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri
duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus
rece[n]s illustrati**

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Octogesimusquintus ar. de dono pietatis. Duobus modis accipitur pietas.
Quomodo definitur pietas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

Dia videt oculus illi. *Eccl. xiiij. xvij. q. ij. perniciosa. Septa facilitas cadendi. s. ad L. cor. x. Qui starydeat ne cadat. Septima hostiu inuisibiliu & innumerabiliu persequutio. ps. xxxij. Multipliori sunt sup capillos capitis &c. Octava etreni iudicij cōsideratio. s. ad L. cor. v. Roma. xliij. Omnes nos ad stare oportet ante tribunal christi. ex de peni. & re. cum ex eo. vbi Sualfredus. Quid omni spiri tui rationali tam acerbū q̄ terribilis illa expectatio iudis est? Pungit quidē mortis memoria: sed multo magis con pūgo: his verbis. Nona cōsideratio penarū inferni. Et puimo acerbitas. Nam acerbissime penebui? vite minus res sunt pena purgatorij. s. Aug. de peni. di. vij. nullus. Decima aduersitas. ps. x. Ignis sulphur &c. Frigus strido: dentiu. *Dat. viij. xij. xxi. & xxv. Luc. xij. Famea. Deu tero. xxxij. Solument fame. ps. lvij. Et fame patient vt ca nes. & Job. xvij. Attenuetur fame robur ei. Sitis. Job. xvij. Et ardescet s̄ cū sitis. Feto. s. x. De cadaueri b̄ eoz ascendet fetor. Torioes & dolores. Apoc. xvij. Dā ducabūt liguas suas p̄e dolore. s. x. Torioes & do lores tenebūt eos. Aug. Nec q̄ torq̄t fatigat: nec q̄ torquet moit. S. x. Ibi mors sine morte. finis sine fine. defectus sine defectu. q̄: mois semp̄ ibiuit: & finis semp̄ incipit: & defectus defecere nescit. Apoc. ij. Querēt hoies morte: & nō in uentent. Aug. Nihil aut̄ pei? in morte: q̄ esse in morte sine morte. *Doro: carceris illi? obscurissimi & feridissimi ar dentissimi & demonū horribiliter apparentiū. Bernar. Quis tibi pauo? Dafa: quū relictis oibus quorū hic tā grata fuit presentia: in regione profluz signatū ingredies ris: tot ibi terribiliū demonioz agmina occurrētia vides bis. Ibi erit tūc mer? & pena simul s. Aug. Diuturnitas. Job. xx. Zuer q̄ fecit oia necē consumetur. Ire maledicti in igne eternū. *Dat. xxv. vñ Sualfredus. Dāsera habis ratio vbi dolor: acerrimus: ignis deuorās: & nullus terminus in ardoib? sempiternis. & glos. sup p̄e. loco Job. Et sine fine cruciet: vniere sine fine cōpellit. de peni. di. s. volu issent. Pene & dolous vniuersalitas. S. x. Lata erit ibi vis doloris: q̄ mens ad aliud dirigi nō poterit: nisi ad qd̄ vis doloris impellit. Penitētia sine fructu. Sapiē. v. Penitētia agentes: & p̄e angustia spūs gemētes. Plus hic vna lachryma operat̄: q̄ ibi totū mare pleni lachrymis. Aug. de fido ad penū. In inferno etiā erit annul? penitē: diuis: nulla erit ibi correctio voluntatis. Amisso glorie. q̄ est maior: pena q̄ gehenna s. Aug. de hoc t̄. moie. Berni. Torremisco adentib? bestie scz diaboli. Apo. xij. Apprehensa est bestia. ps. lxxij. Ne tradas bestiis &c. infernalis. A ventre inferi inferioi. ps. lxxv. Et inferno inferioi. A rugientibus scz demonib?. *Eccl. ij. prepara tis ad esca. Doro: vermē rodentē scz conscientia. s. x. vl ti. *Dat. ij. Ignē torentē et deuorantē. s. x. *Dat. xxv. Funū & vapores. Josue. ij. Sulphur & spiritū pcella rus. ps. clyij. Doves tenebras exteriores. *Dat. xij. Fra ter Egidius soci? bñ f̄ adsci laicus dicit. Timor dñi san ctus omnē timorē malū expellit: & custodit illa bona que nō possunt lingua exprimi nec cogitari. que habere: quia magnū est donū: non omnib? datū est. Qui nō timet ostē dit se nō habere qd̄ perdat. Timor dñi regit et gubernat hoiem: & facit eū venire in gratia dei. quam si hō habet: timor dei cōseruat eā. & si non habet: facit ad eam puenire. *Dēs creature q̄ ceciderunt nunq̄ cecidissent: si hoc donū habuissent. Hoc sanctū donū non est nisi sanctoū et san ctarum. Et quanto quis magis est gratiofus: tanto magis est timorāt. *Dulcū timere debet hō a supbia sua ne precipitet eū sicut luciferū. A teipso caueas. Non pōt hō esse securus: dum est inter inimicos. Inimicus noster caro est. & ipsa semp̄ cū demonib? aduersaria est anime nostre. *Maiore ergo timorē debet hō habere ne malitia sua vin cat eū: q̄ de aliqua remūdi. Impossibile est q̄ aliq̄s possit ad gratiā dei ascendere nec in ea p̄seruare sine timore. que q̄ non habet signū est p̄eūdi. *Qui plus timet: plus o: at dicit abbas Jacob. Sicut lucerna obscurū cubiculū illuz************

minat: ita timor dei si venerit in cor: hois illuminat eum: & docet oēs virtutes & in data dei. Dicit Machari? Sicut lignū in manu hois quo frutices in igne versantur & re uersantur semper ab igne cōsumitur. ita si hō manducauerit habēs mentē suā in timore dei: timor dei ossa ei? cōsumit. iuxta illud. ps. cxyij. *Q̄nige timore tuo carnes meas. Dicit pastor. Sicut fumo expellunt apes vt tollat dolo cedo operis carū: ita corporalis quies timorē dñi expellit.*

Articulus. lxxv.

Est donū timoris

Dicendū est de dono pietatis. Nā vt ait Aug. a timore ascendit ad pietatē. *Pietas* duobus modis accipit. Primo s. m. q̄ est bonum nature: quo sanguine cōiunctis & patrie benecolli cōpassionis cultus exhibet. vt ait Tull? in officiis. h. m. d. ipsa natura ducit. facit. lxxvij. di. non fatia. s. est p̄bāda. Secōdo modo s. m. q̄ est donū gratie spūs. et est hic idē pietas qd̄ cultus diuinus cū opere mie. *Uñ super illud Apo stoli. s. ad Tim. iij. Ferece te ad pietatē. dicit glos. lxxvij. s. ad fidē puram & veritatē recta scyrit. vel ad pietatē. id est ad cultū dei & opera mie. & cultus em̄ dei est in dilec tione & sacrificij exhibitione atq; reuerentia. de hoc no. de con. di. iij. venerabilis. glos. ij. Et dicit latine pietas gre ce theofobia. i. cultus dei. s. m. hoc sic diffinitur. Pietas est qua de? recte colitur: et proimo hilariter subuenit. *Hec virtus & donū perficit ex fide pura et vita recta. Et sicut adaprat timorū humilitati siue paupertati spūs: pro eo qd̄ diaboli superbi laqueos euadit. sic pietas mansuetudine: eo qd̄ terrā viuentium certissime faciat possidere. *Dat. v. Ideo dicit apls. s. ad Tim. iij. P̄ omissionē habens vitē que nūc est & future. i. vt hic abunder bonis gratie et estis tēporalibus. xvi. q. s. reuertimini & etiam in futuro bonis glorie: habens benedictionē sinistre & dextre. *L. an. viij. Be ua ei? &c. S. Gregorius videt velle qd̄ pietas prout est donū sumat p̄o misericordia. dicit em̄. Pietas opera docet. S. quibusdā videtur qd̄ pietas prout est donū differat a miā qd̄ pietas respicit spiritalē. versus. *L. s. ule. castiga. Solare remitte. fer. oia. necessitate. miā corporale. de peni. di. s. m. serico: dia. r. c. medicamentū. vñ glos. in p̄e. c. s. ad Tim. iij. q̄ est Ambro. ait. *Dis disciplina christiane religionis consistit in operib? mie. quā si quis sequit. etiā si lubicūm carnis patiat: vapulabit: sed nō peribit. de hoc. xij. di. s. f. Opera em̄ misericordie humiliant hoiem ad suscipiēdes gratie: per quā liberatur hō a lubico morali. *Ite susten tant hoiem in lubico veniali: sentiedo p̄imos mortuos decidat in mortali. *Pōt etiā dici qd̄ pietas releuando misē riam proimi pcedat ex p̄ncipijs fidei. qd̄: quist? repurat sibi fieri qd̄ sit pauperū. *Dat. xxv. miā vero pcedat ex p̄ncipijs iuris naturalis. qd̄: frater noster naturalis eiusdem speciei est nobiscū. facit ad hoc. s. di. ius naturale. ibi. cōis oim possessio. & xij. q. i. c. ij. *Job. v. *Uisitās spēm tuā nō pec cabis. *Eccl. xij. *Omne aial diligit simile sibi. *Hec virtus vel donū hoiem iugo dei mansuetū subijct. vt ait Aug. *Saluti oim studet & p̄fectui. *Est vita oim nostrarū actio num. nā visibilis actio quasi corpus est. sed deuotio pietas est quasi spūs. Deuotio actionem viuificat sicut aia. cō de cele. nil in quadā. corpus. Actio sine deuotione est q̄si corpus sine aia. Pietas actionis inchoat in tēpore: s. nō finit cū tēpore. *Hec est quasi medulla sine cortice. *Hugo de sancto victore. *Hec virtus vt ait S. Greg. scientie dilectioe dirigitur. De ista pierate ad Titum. ij. ibi. *Et abne gantes impietatem &c. et sequitur. *Iust & p̄e. xij. dilin. per totum. lxxvij. distin. non satis.*********************

Articulus. lxxvi.

Est donū pietatis

Dicendū est de dono sciētiē. q̄ sic describitur s. m. Aug. Scientia est humanarū rerum cog nitio saluberrime fidei deseruens. *Ideam*

narū rni idera

Explic

Pietas virtutis cōsidera r̄ potest

Quod gnos ma cōstita

Ubi cōdit